

MARIETA SAFTA

IULIA ELENA NISTOR

FIȘE DE DREPT
CONSTITUȚIONAL
VOLUMUL 1

Ediția a 3-a

Editura
Hamangiu
2025

CUPRINS

TEMA NR. 1. DREPTUL CONSTITUȚIONAL CA RAMURĂ A DREPTULUI PUBLIC _____	1
FIȘA NR. 1. Dreptul constituțional ca ramură a dreptului public _____	2
TEMA NR. 2. RAPORTUL JURIDIC DE DREPT CONSTITUȚIONAL _____	6
FIȘA NR. 2. Raportul juridic de drept constituțional _____	7
TEMA NR. 3. IZVOARELE DREPTULUI CONSTITUȚIONAL ____	11
FIȘA NR. 3. Izvoarele dreptului constituțional _____	13
TEMA NR. 4. TEORIA CONSTITUȚIEI. CONSTITUȚIE ȘI CONSTITUȚIONALISM. SUPREMAȚIA CONSTITUȚIEI ____	20
FIȘA NR. 4. Teoria constituției. Noțiuni generale _____	21
TEMA NR. 5. TEORIA CONSTITUȚIEI. ADOPTAREA ȘI REVIZUIREA CONSTITUȚIEI. SUSPENDAREA ȘI ABROGAREA CONSTITUȚIEI _____	27
FIȘA NR. 5. Adoptarea, revizuirea, suspendarea și abrogarea constituției _____	28
FIȘA NR. 6. Revizuirea Constituției României _____	32
TEMA NR. 6. CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII LEGILOR _____	40
FIȘA NR. 7. Controlul constituționalității legilor. Caracterizare generală ____	41
TEMA NR. 7. CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII LEGILOR ÎN ROMÂNIA _____	46
FIȘA NR. 8. Controlul constituționalității legilor în România _____	47
TEMA NR. 8. DEZVOLTAREA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI _____	55
FIȘA NR. 9. Dezvoltarea constituțională a României _____	56

TEMA NR. 9. CETĂȚENIA	61
FIȘA NR. 10. Cetățenia. Caracterizare generală	62
FIȘA NR. 11. Dobândirea cetățeniei române potrivit Legii nr. 21/1991	65
FIȘA NR. 12. Pierderea cetățeniei române potrivit Legii nr. 21/1991	73
TEMA NR. 10. DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI FUNDAMENTALE	78
FIȘA NR. 13. Drepturile și libertățile fundamentale. Noțiuni generale	79
TEMA NR. 11. PRINCIPII PRIVITOARE LA DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE	85
FIȘA NR. 14. Universalitatea și neretroactivitatea	86
FIȘA NR. 15. Principiul egalității	91
FIȘA NR. 16. Accesul liber la justiție	99
FIȘA NR. 17. Caracterul de excepție al restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți	107
FIȘA NR. 18. Demnitatea	111
FIȘA NR. 19. Principiul securității juridice	114
TEMA NR. 12. NORME DE PRINCIPIU REFERITOARE LA PROTECȚIA CETĂȚENILOR ROMÂNI ÎN STRĂINĂTATE, A CETĂȚENILOR STRĂINI ȘI A APATRIZILOR ÎN ROMÂNIA	120
FIȘA NR. 20. Protecția cetățenilor români în străinătate și obligațiile lor	121
FIȘA NR. 21. Protecția cetățenilor străini și a apatrizilor în România	124
FIȘA NR. 22. Reguli privitoare la extradarea sau expulzarea din România	131
TEMA NR. 13. INVIOLABILITĂȚI	138
FIȘA NR. 23. Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică	139
FIȘA NR. 24. Libertatea individuală	146
FIȘA NR. 25. Dreptul la apărare	156
FIȘA NR. 26. Dreptul la libera circulație	160
FIȘA NR. 27. Dreptul la viață intimă, familială și privată	164
FIȘA NR. 28. Inviolabilitatea domiciliului	172

TEMA NR. 14. DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE SOCIALE, ECONOMICE ȘI CULTURALE	178
FIȘA NR. 29. Dreptul la învățătură	180
FIȘA NR. 30. Accesul la cultură	187
FIȘA NR. 31. Dreptul la ocrotirea sănătății	191
FIȘA NR. 32. Dreptul la un mediu sănătos	196
FIȘA NR. 33. Dreptul la muncă, protecția socială a muncii și interzicerea muncii forțate	200
FIȘA NR. 34. Dreptul la grevă	208
FIȘA NR. 35. Dreptul de proprietate privată și dreptul la moștenire	210
FIȘA NR. 36. Libertatea economică	216
FIȘA NR. 37. Dreptul la un nivel de trai decent	218
FIȘA NR. 38. Dreptul la căsătorie	221
FIȘA NR. 39. Protecția copiilor și a tinerilor	225
FIȘA NR. 40. Protecția persoanelor cu handicap	231
TEMA NR. 15. DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE SOCIAL-POLITICE	237
FIȘA NR. 41. Secretul corespondenței	238
FIȘA NR. 42. Libertatea conștiinței	246
FIȘA NR. 43. Libertatea de exprimare	254
FIȘA NR. 44. Dreptul la informație	260
FIȘA NR. 45. Libertatea întrunirilor	264
FIȘA NR. 46. Dreptul de asociere	267
TEMA NR. 16. DREPTURILE EXCLUSIV POLITICE	271
FIȘA NR. 47. Dreptul de vot	272
FIȘA NR. 48. Dreptul de a fi ales	281
FIȘA NR. 49. Dreptul de a fi ales în Parlamentul European	286
TEMA NR. 17. DREPTURILE GARANȚII	290
FIȘA NR. 50. Dreptul de petiționare	291
FIȘA NR. 51. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică	293

TEMA NR. 18. ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE ALE CETĂȚENILOR _____	300
FIȘA NR. 52. Îndatoririle fundamentale _____	301
TEMA NR. 19. GARANȚII DE ORDIN INSTITUȚIONAL PENTRU REALIZAREA DREPTURILOR FUNDAMENTALE _____	305
FIȘA NR. 53. Avocatul Poporului _____	306
FIȘA NR. 54. Avocatul Poporului în raporturile cu Curtea Constituțională _____	310
FIȘA NR. 55. Dialogul instanțelor de jurisdicție constituțională _____	312
FIȘA NR. 56. Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului sub egida Consiliului Europei și a Uniunii Europene _____	319
RĂSPUNSURI TESTE _____	323
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ _____	325